INSTITUT FRANÇAIS
D'ETUDES SUR
L'ASIE CENTRALE

ФРАНЦУЗСКИЙ ИНСТИТУТ
ИССЛЕДОВАНИЙ
ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ

IFEAC
UAR 3140 CNRS

Bishkek, 25.05.2022

REVIEW

for the PhD dissertation research, conducted by Kazakh Ablai Khan University of International Relations and World Languages, PhD candidate in 6D020200 – «International Relations» Ms. Makasheva Zhanat on topic «The National Interests of the Republic of Kazakhstan as a Factor in the Realization of National State Sovereignty in the Conditions of World Order Formation»

Ms. Makasheva Zhanat has been involved in research work since 2018; as she awarded Kazakhstani Governmental PhD Scholarship Programme and entered into the mentioned-above university on the specialty: 6D020200 – «International Relations».

Submitted PhD paper by Ms. Makasheva Zhanat under review gives coverage to one of the most interesting and essential topic in the field of International Relations: such as application of «national interest concept» in such fast developing country as Kazakhstan's nation-state sovereignty building in strategic partnership with such neighboring IR actors as Russia and China to identify Kazakhstan's national state sovereignty strategy. The author describes the nature and specific features of «national interest concept» in the context of «national security» and «territorial integrity» concepts, also describes nation-state sovereign building of mentioned-above neighboring countries' strategy as a main priority in her research example, finally the author applies in Kazakhstan's case to specify the level of «national interests» concept in the conditions of world order formation since 30 years of independence by the Republic of Kazakhstan.

The paper consists of introduction, three chapters, conclusion, and bibliography. The Introduction section describes about the actuality, object, aims and objectives, findings, materials, theoretical and practical significance, methods, and published articles according to the topic.

The First Chapter describes theoretical frameworks of such concepts in IR as: «national security», «national interests», «national identity» and «sovereignty based on territorial integrity» as well as «Kazakhstan's foreign

policy» by and large, also the author mentions about schools and directions within the concepts, the applicability into the contemporary system of international relations.

The Second Chapter analyzes Kazakhstan's strategic partnership with Russia focusing on Kazakhstan's national interests' realization as the preconditions for partnership enhancement, national security issues and territorial integrity as a factor of Kazakhstan's sovereignty.

The Third Chapter analyzes the Questionnaire survey results on Kazakhstan's territorial integrity, national identity as well as sovereignty aspects in the context of both Kazakhstan-Russia and Kazakhstan-China Strategic Partnership Relations.

Generally, the whole research work is fully devoted to topic that the author has chosen. She gives a systematic investigation of Kazakhstan's Nation-State Sovereign Building in the context of IR field and their specific features having excellent strategic partnership with such actors as Russia and China not only from the point of view of neighborhood and historically identified bilateral background, but also as superpowers.

The work under review is significant not only theoretically but also practically. The First Theoretical Chapter is very complete and at the same time continues by practical tips, recommendations. The chosen topic is very actual, and the author is an informative in his area.

The author used correct adopted style formatting for citations, references; used appropriate word choices, vocabulary, writing style and grammar choices. Her research methods were effective for investigating her research questions and meeting her research objectives too. The author writes summary paragraphs for each research chapter explaining how the chapter is connected with particular data results; data analysis and literature review, and then writes an overall summary that reviews the main interpretations for the entire section as a whole. Each section of her paper effectively demonstrates her ability as a researcher to think critically about the issue, develop creative solutions to problems based on the findings, and formulate a deeper, more profound understanding of the research problem she was studying. The discussion section of the research work is where she explored the underlying meaning of her research, its possible implications in other inter-discipline areas of study, and the possible improvements that can be made in order to further develop the concerns of her research.

Finally, Ms. Makasheva Zhanat has carried out her PhD paper carefully. She has shown her ability to make conclusion, put the aims before each stage of her research, her ability to work with literature review by authors from different background and countries. The practical results the author has analyzed are very complete, coincided to all rules and regulations of theoretical and practical peculiarities of writing a dissertation paper. She has used the modern approaches and methods to investigate of the research topic, manages with the aim and

objectives, as the result of the work suggests a number of practical tips how to increase the state's national interests in the Republic of Kazakhstan's sovereignty in the conditions of modern world order construction.

I think that the PhD dissertation paper conducted by Ms. Makasheva Zhanat deserves a right for the defense. I believe that the thesis meets the requirements of writing dissertation according to the academic rules and practices adopted in the system of postgraduate education of the Republic of Kazakhstan, and the author deserves the right to award PhD degree on specialty: 6D020200 – «International Relations».

External Research Supervisor:

Xavier Hallez
Docteur en histoire de l'EHESS,
Chargé de recherche
Institut français d'études sur l'Asie centrale

Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университетінің PhD докторанты Макашева Жанат Становнаның 6D020200 – «Халықаралық қатынастар» мамандығы бойынша «Әлемдік тәртіптің қалыптасу жағдайындағы Қазақстан Республикасының егеменділігін жүзеге асыру факторының ұлттық мүдделері» атты тақырыбына жазылған PhD докторлық диссертациялық зерттеу жұмысына

ПІКІР

Макашева Жанат Становна осы зерттеу жұмыспен 2018 жылдан бері айналысып келеді. Ол сол жылы Қазақстан Үкіметінің білім грантына ие болып, жоғарыда аталған университеттің 6D020200 – «Халықаралық қатынастар» мамандығы бойынша оқуға қабылданды.

Мақашева Жанат Становнаның қарастырылып отырған PhD диссертациялық жұмысы халықаралық қатынастар саласындағы ең қызықты және маңызды тақырыптардың бірін қамтиды: «Ұлттық мүдде» тұжырымдамасын қарқынды дамып келе жатқан елде Қазақстанның ұлттық-мемлекеттік егемендігін құруындағы сияқты мәселелерді қолданады. Қазақстанның ұлттық-мемлекеттік егемендігі стратегиясын анықтау үшін Ресей және Қытай сияқты көршілес халықаралық акторларымен стратегиялық серіктестік орнату арқылы жүзеге асырады. Автор «ұлттық қауіпсіздік» және «территориялық тұтастық» ұғымдары контекстінде «ұлттық мүдде» тұжырымдамасының табиғаты мен ерекшеліктерін сипаттайды, сонымен қатар жоғарыда аталған көршілес елдердің ұлттық-мемлекеттік егемендік құрылысын өз жұмысындағы басты басымдық ретінде сипаттайды. Зерттеу жұмысында, сайып келгенде, автор Қазақстан Республикасы тәуелсіздік алғаннан кейінгі 30 жылдан бері әлемдік тәртіптің қалыптасуы жағдайында «ұлттық мүдде» тұжырымдамасының зерттеу деңгейін нақтылау үшін қолданады.

Диссертациялық жұмыс кіріспеден, үш тараудан, қорытындыдан және пайдаланылған әдебиеттер тізімінен тұрады. Кіріспе бөлімі, өзектілігінен, мақсатынан, ғылыми жаңалықтарынан, зерттеу материалдарынан, теориялық және тәжірибелік маңыздылығынан, әдістемесінен, және тақырыпқа байланысты сілтеме жасаған кітаптар мен мақалалардан тұрады.

Бірінші тарауда халықаралық қатынастардағы «ұлттық қауіпсіздік», «ұлттық мүдделер», «ұлттық бірегейлік» және «территориялық тұтастыққа негізделген егемендік» сияқты ұғымдардың теориялық негіздері, сонымен қатар жалпы алғанда «Қазақстанның сыртқы саясаты» сипатталған. Тұжырымдамалар аясындағы мектептер мен бағыттарды, қазіргі халықаралық қатынастар жүйесінде қолдану мүмкіндігін көрсетеді.

Екінші тарауда Қазақстан егемендігінің факторы ретінде әріптестікті нығайтудың алғышарттары, ұлттық қауіпсіздік мәселелері мен территориялық тұтастық ретінде Қазақстанның ұлттық мүдделерін жүзеге асыруға баса назар аудара отырып, Қазақстанның Ресеймен стратегиялық серіктестігі талданады.

Үшінші тарауда Қазақстанның ұлттық мүдделерін жүзеге асыруға бағытталған сараптамалық әлеуметтік сауалнама ұсынылған. Ол Қазақстанның территориялық тұтастығы, ұлттық бірегейлік пен егемендік мәселесінде Қазақстан-Ресей және Қазақстан-Қытаймен стратегиялық әріптестік қатынастар шеңберінде сараптама ретінде сипатталады.

Жалпы алғанда, зерттеу жұмысы толығымен автор таңдаған тақырыпқа арналған. Ол Қазақстанның ұлттық-мемлекеттік құрылысын халықаралық қатынастар контекстінде жүйелі түрде зерттеуді және олардың Ресей және Қытай сияқты субъектілермен стратегиялық әріптестікке ие ерекшеліктерін тек көршілестік және тарихи анықталған екі жақты негіздеме тұрғысынан ғана емес, олардың әлемдік держава ретіндегі ерекшеліктерін қарастырады.

Зеттеу тақырыбы тек теориялық жағынан емес, сонымен қатар тәжірибелік жағынан маңызды болып келеді. Бірінші тарауы теориялық жағынан толығымен анықталды және тәжірибелік кеңестермен ұсыныстар жасайды. Таңдалған тақырып өте шынайы және автор осы зерттеген тақырып саласын өте жақсы меңгерген.

Автор, деректемелерді сілтеме жасауда қабылданған стилді қолданған. Сөздерді, жазбаша және грамматикалық стилдерді дұрыс таңдай білді. Оның зерттеу әдістері, зерттеу нысаны мен мақсатын зерттеуде тиімді екені көрсетіледі. Ғылыми жаңалықтарды анықтау барысында және әрбір тараудың қорытындысында сараптамалық анализ жүргізеді. Автор, әрбір тарауға қысқаша аңдатпа жаза отырып, тарауда көрсетіліп отырған деректер мен олардың сараптамасы және әдебиеттерге шолу жағдайын көрсетеді. Сонымен қатар, бүкіл тараудың қорытындысына жалпы қысқаша шолу жасайды. Зерттеу жұмысының әрбір тарауы зерттелген мәселе бойынша, сыни қөзқараспен зерттеуші ретінде ойлау қабілетін көрсетеді. Сондай-ақ, ғылыми жаңалықтарға сүйене отырып, «мәселе-шешу» қабілеттілігін және зерттеген тақырыбы бойынша зерттеу мәселесін түсіну қажеттілігін тереңнен дамытуда. Зерттеу жұмысының сараптамалық бөлімінде ол зерттеудің мағынасы, салааралық ғылымдарға ықтималды үлесі және жұмыстың зерттеу мәселесін әрі қарай дамытуының ықтималды жақсартулары көрсетіледі.

Сонымен, Макашева Жанат Становнаның PhD диссертациялық зерттеу жұмысын ұқыпты орындағаны аңғарылады. Өзінің зерттеу жұмысының әрбір кезеңінде, алға қойған мақсатын көрсете білу, әр-түрлі елдер авторларының еңбектерін пайдалана алу және сараптама жүргізу кезінде тиісті қорытындыларды жасай отырып, тақырыптан тыс кетпеу қабілеттілігін көрсете білді. Автордың тәжірибелік нәтижелері диссертация жазудағы теория мен тәжірибе бойынша барлық құралдары мен ережелері толық көрсетілді. Ол зерттеу тақырыбын зерттеуде заманауи тәсілдер мен әдістерді қолданды, мақсаты мен міндеттерін ашып көрсетті, зерттеу жұмыстың нәтижесінде Қазіргі заманғы әлемдік тәртіптің орнатылуы және Қазақстан Республикасының егемендігі жағдайында мемлекеттің ұлттық мүдделерін арттыру жолында бірқатар тәжірибелік кеңестер берілді.

Менің ойымша, Макашева Жанат Становнаның орындаған PhD докторлық диссертациялық зерттеу жұмысы қорғауға ұсынылады.

Диссертациялық жұмыс Қазақстан Республикасындағы жоғарғы оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесінде диссертация жазу бойынша қабылданған академиялық ережелеріне мен тәжірибесіне сәйкес келеді, - деген сенімдемін. Автор, 6D020200 – «Халықаралық қатынастар» мамандығы бойынша PhD ғылыми дәрежесін иемденуге лайық.

Шетелдік ғылыми жетекшісі

/қолтаңба/

Аға ғылыми қызметкер
Орталық Азия аймағын зерттеу бойынша Француз институты

Ксавье Халлез/PhD

Құжат мәтінінің ағылшын тілінен қазақ тіліне аудармасы аудармашы Омаров Сабит Амангельсиновичпен отызыншы мамыр екі мың жиырма екінші жылы жасалды.

Қолы ____ Омаров Сабит Амангельсинович ____

Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы,
Отызыншы мамыр екі мың жиырма екінші жыл, мен, Нургалиева Жулдыз Кайсина, Алматы қаласының нотариусы, мемлекеттік лицензия №0000467, Қазақстан Республикасының әділет Министрлігімен 03 мамыр 1999 жылы берілген, аудармашы Омаров Сабит Амангельсиновичтің қойған қолының түпнұсқа екендігін куәландырамын. Құжатқа қол қоюшының жеке басы анықталды, әрекет қабілеттілігі және оның өкілеттіктері тексерілді.

Тізілімде тіркелді № 2840
Өндірілді: 92+1531 теңге

Нотариус

Пронумеровано и прошнуровано
на 6 (шесть) страницах
Нотариус

ES58038052205301813 45A59708F
Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия